

ವರ್ಷ ತಂಡೆ ರಹಮತ್ ಖಾನ್‌ಗೆ ನೇಪಾಳದ ಮಹಾರಾಜರಿಂದ ಅವ್ಯಾನ ಬಂತು. ತಂಡೆ ಮಗ ಇಬ್ಬರೂ ನೇಪಾಳಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅವ್ಯಾಸಿತ ಕಲೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮಗ ಹಿಮಾಲಯದ ತಪ್ಪಿಲನಲ್ಲಿ ಒಡಾಡುತ್ತಾ, ಧ್ಯಾನಸ್ಥರಾಗಿದ್ದ ಶುಷ್ಟಿಮುನಿಗಳನ್ನು ಬೆರಗುಗಣ್ಣಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನಾಯತ್ ಖಾನ್‌ರ ಮುಂದಿನ ಪರಯಿನ ನ್ಯಾಯಾಕ್ರಾಂತಿಗೆ. ನ್ಯಾಯಾಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಹೋದ ಇನಾಯತ್ ಖಾನ್ ಮದುವೆಯಾದ್ದು ಅಮರಿಕದ ಹೆಲ್ಲಿ ಮಗಳು ಓರಾರೆ ಬೇಕರ್ ಅವರನ್ನು. ಈ ದಂಪತೀಗೆ ಜನಿಸಿದ ತ್ರಿಲೋಕ ಸುದರಿಯೇ ನೂರ್ ಇನಾಯತ್ ಖಾನ್. ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತದ ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಕಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನಾಯತ್ ಖಾನ್ ಮಹಾತ್ ಗಂಧಿ, ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ದು, ರವೀಂದ್ರನಾಥ್ ಟ್ರಾಗೋರ್ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದರು. 1913ರಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬ ರಘೂಕ್ ತೆರಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊದ್ದರಿಂದ ಈ ಕುಟುಂಬ ಸುಂದರಿ ನೂರ್ ಇನಾಯತ್ ಖಾನ್ (1 ಜನವರಿ 1914). ಆ ಮಗುವಿಗೆ ಇವರು ಇಟ್ಟ ಹೆಸರು ನೂರ್ ಇನ್ನಿಸಾ, ಎಂದರೆ ಉದ್ಯಾವಿನಿಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕುಲದ ಬೇಳಕು.

ಈ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬ ಕೋನೆಗೆ ನೆಲೆಯಾದದ್ದು ಪ್ರಾರ್ಥಣೆ ನಂಬಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ. ಇನಾಯತ್ ಖಾನ್‌ರ ಪರಮ ಶಿಶ್ಯೇಯೊಬ್ಬರು ಈ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಅರ್ಪಾವ ಸುಂದರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ. ಈ ಮನೆ ಈಗಲೂ ಫಜಲ್ ಮಂದಿರ್ ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತವಾಗಿದೆ. ಅಂತರ್ ಧರ್ಮಿಕ್ಯಾಯ ಈ ಕುಟುಂಬ ಸರ್ವಧರ್ಮದ ಸಂಕೀರ್ತದಿತ್ಯ. ಪ್ರತಿದಿನ ಸಂಜೆ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದ ದೀಪವು ಹಿಂದೂ, ಬೌದ್ಧ, ದ್ಯುರಾಷ್ಟಿಯನ್, ಯಹಾದಿ, ಕೈಸ್ ಮತ್ತು ಇಸ್ಲಾಂ ಮತಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ವರ್ತಿತ ದಿವಷವನ್ನು ಹಚ್ಚುವ ಮೂಲಕ ಆ ಸರ್ವಶಕ್ತಿ ದೇವನನ್ನು ಭಜಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಫಜಲ್ ಮಂದಿರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಲೆಗಳೂ, ಎಲ್ಲಾ ವಾಕ್ಯಗಳೂ, ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ, ಸ್ತುತಿ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಬದುಕುವ ಆಶಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಇಂತಹ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೇಕೆಂದ ನೂರ್ ಇನಾಯತ್ ಖಾನ್ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ವಿಶ್ವಮಾನವಳಿಗಿ ಬೇಳಿದಳು. ಜಾತಿ ಧರ್ಮಗಳ ಬೇಲಿ ಮತ್ತು ಮೈಲಿಗೆ ಅವಳನ್ನು ಎಂದೂ ಸೇರಿಕಲ್ಲಿ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವಳ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಭೆಯೂ ಸೇರಿ ಅವಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅರಳ ತೊಡಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬದುಕು ಯಾವಾಗ ಸರಳ ದಾರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಳೆ ತಕ್ಷಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಯಾರು ಹೇಳಬಲ್ಲರು? ಪ್ರಾರ್ಥಣೆ ನಲ್ಲಿ ಹೀಗೊಂದು ಅಶೀವಾದದ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಸಂಗೀತದ ಸರ್ವಧರ್ಮದ ಭಾವಯನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಭಾವಯನ್ನು ಕಲೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಇನಾಯತ್ ಖಾನ್‌ಗೆ ತನ್ನ ತಾಯ್ಯಾಡು ಭಾರತ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾಡ ತೊಡಗಿದ್ದೇ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮರಳಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನೂರಳ ಓರಾರೆ ಬೇಕರ್ ಒಳಗೆ ನೊಂದರೂ ಧೃತಿಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ, ಕಲಾಸಕ್ತರಾಗಿ ಬೇಕೆಂದುವರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ 13ರ ಚಿಕ್ಕ ಹರೆಯದಲ್ಲಾ ನೂರ್ ಗೆ ತಾನು ಈ ಕುಟುಂಬದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅರಿವು ಮೂಡುತ್ತದೆ.

ಆರಂಭವಾದ ಏರಡನೇಯ ಮಹಾಯಾದ್ವದ್ದು ಬ್ರಿಟನ್‌ ಸೇನೆಗೆ ಸೇರುವ ಪ್ರಯ್ಯಾವನನ್ನು ನೂರ್ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಸಂದರ್ಭನಕ್ಕಿಂದೇ ಅವಳನ್ನು ಕರೆದಾಗ ಇವಳ ಭಾರತೀಯ ಮೂಲವನ್ನು ಗಮನಿಸಿಯೋ ಏನೋ ಅಧಿಕಾರಿ, “ಭಾರತೀಯ ನಾಯಕರು ಬ್ರಿಟನ್‌ಗೆ ಮುಜಗರ ಉಂಟಿಮಾಡುವಂಥ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ನೀನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇಯಾ?” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೂರ್ ಕೊಡುವ ಉತ್ತರ, “ಜರ್ಮನಿ ವಿರುದ್ಧದ ಯಿತ್ತು ಮುಗಿಯುವ ವರೆಗೂ ನಾನು ಬ್ರಿಟನ್‌ಗೆ ನಿಷ್ಟು. ನಂತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದರೆ ಬ್ರಿಟನ್ ವಿರುದ್ಧ ಇಂಡಿಯಾವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು. ನೂರಳ ಈ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸತ್ಯವಿಷ್ಟುರೆ ಎಂದು